

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla III. Sine posseßione præscriptio non currit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

na. c. ult. de prescript. Quod si jure Civili aliter constitutum est, nullum robur habet, utpote à Summis Pontifici-

bus reprobatur. V. Palao tract. 31. disp. un. punct. 22. §. 6. num. 2. Soto l. 4. de iust. q. 5. art. 4. Barb. in Comm. si. R.

REGVLA III.

Sine possessione prescriptio non currit.

I. HVjus Regulæ ex c. Causam. de prescri. & c. 3. de prob. sumptæ intellectum facile aperiunt ea, quæ ad præcedentem Regulam adducta sunt. Nihil enim aliud intendit, quàm præscripturo ita necessariam esse rei possessionem, ut si illa desit, neque inchoari præscriptio, neque prorogari queat. c. Illud 8. c. Auditis 15. de prescript. l. naturaliter. 5. tit. de usurp. & usucap. Quando igitur possessione suâ privatur aliquis, sive per vim, sive per dolum, sive naturali aliquo casu, ut si aquis obruatur campus, possessionis filum scinditur, & inchoata præscriptio interrumpitur juris autoritate, quando possessor in jus vocatur, vel cum eo litis contestatio fit aliis denique modis, de quib. V. Part. 2. Summ. tit. 4. §. 5. n. 22. Citatione læditur ea quæ annorum 30. est: litis autem contestatione, quæ longissimi temporis. l. Mora 26. de rei vendit. Triennalis neque citatione, neque litis contestatione impeditur, licet ccepto iudicio sine effectu currat. Barb. in c. Accedentibus. de privil. in c. Causam qua. de prescript. Menoch. de presumpt. l. 6. n. 64. Covarr. in Reg. Possessor. Part. 2. §. 12. n. 4. & seqq. Casus. pag. 507. Mynsing. §. possidere. Instit. de interditiis. Franc. Marcus.

decis. 592. Angel. V. Præscriptio numero 6.

II. Contra hæc quæ opponi possunt, in præced. Reg. discussimus. Superest textus in l. rerum mixtura 30. §. Labeo. tit. de usurp. & usucap. ubi dicitur. Si is, qui ad regularum vel columnarum usucapionem decem dies superessent, in ædificium eas coniecisset, nihilominus eum usucapturum, si ædificium possedisset. Atqui ex Iabolenno constat, ædium partes non possideri, sed ædes ipsas. l. eum qui. 23. tit. de usucap. Hic igitur præscriptionem fieri absque possessione conceditur. R. Bartolus exceptionem agnoscit, & singulariter ita dictum à Labeone putat propter modicum tempus, quod superest ad complendam usucapionem. Melius alii respondent contra Iabolennum, revera possideri columnas, & tegulas, quamvis insertæ ædificio sint, & cohæreant. Nam sic annulos quoque & gemmas ipsis insertas possidemus, & præscribimus. di. §. Labeo. V. quid ergo. V. Bronchorst. Centur. 4. ass. 12.

Minoris pretii est, quod de rebus incorporalibus aliqui adferunt, quæ non possideantur, & tamen præscri-

E a bantur.

bantur. Etenim in rigore sermonis licet dicantur non possideri, apud DD. obtinuit, ut quasi possideri, nimirum ad similitudinem rerum corporalium, censentur. *Petr. Duen. in Reg. 574. Co.*

varr. l. 3. Variar. c. 16. Molina disp. 12. & seq. Vvesenbec. l. 41. tit. 3. n. 10. Laym. l. 3. tract. 1. c. 7. n. 1. §. Dicitur autem. Eachm. l. 8. c. 20.

REGVLA IV.

Peccatum non dimittitur, nisi restituatur ablatum.

Peccati nomen aliquando culpam, seu offensam Dei, aliquando reatum pœnæ significat. *c. Sires 14. q. 6. ex S. Aug. ep. 54. c. Cūm tu. de usuris.* Quæ distinctio malè cognita apud imperitos olim gravium malorum causam dedit, Cūm enim Indulgentiarum præcones per Indulgentias promitterent omnium peccatorum abolitionem, quod de reatu pœnæ temporalis, verum erat, ad ipsius culpæ remissionem ab imperitis detortum est, ita ut sufficere crederent unius eleemosynæ largitionem pro peccatis abolendis, absque ulla pœnitentia, confessione & absolutione. Simili errore tenentur illi, qui in hac, & sequenti regula peccati nomine contendunt reatum pœnæ æternæ intelligi, ut sensus sit, Peccatum non dimittitur, id est, reatus pœnæ æternæ manet, quamdiu non sit restitutio aut compensatio damni: quasi verò unquam remittatur culpa seu offensa, Dei, & non simul remittatur pœna æterna. Quanquam excusari possit, si per reatum pœnæ intelligas, maculam ex peccato remanentem in anima, seu peccatum habituale, quod nihil aliud sit, quàm pœnæ æternæ reatus. Verum

id à communi Doctorum opinione alienum, & falsum est, ut in 1. 2. ad 1. q. 86. S. Thom. fusiùs explicari solet.

Nomine peccati igitur in hac, & sequenti Regula potissimè & primariò intelligi debet ipsa culpa, seu offensa Dei & proximi, quæ nunquam remittitur, nisi satisfaciat læso peccator sive re ipsa, sive in præparatione animi, ut infra latius dicemus. *V. Caramuel Theol. fundam. n. 623.*

Item Particulà *Nisi* quosdam subtilizare compulit, qui existimant, quando sequitur affirmativam orationem, negare aliquid, cūm verò negativam sequitur, aliquid ponere. *Ex. gr. si molesto juveni puellà respondeat. Non consentio petitioni tuæ, nisi honestè, affirmat se consenturam in actum, ex quo constituatur matrimonium. Ita Dynus in hanc Reg. n. 2. citatis non paucis legibus. Cum Dyno facit Barbosa in tract. de particulis, præter Auctores, quos magno numero colligit, rationem addens, quia particulà *Nisi* est adversativa, & natura sua contradicit præcedentibus. Et hoc ipsum sæpè observatum esse in Rota. E contra laborem hunc superfluum vocat *Pekylus n. 4. & salutat.**